

वा० रा०

॥१०९॥

नयोनिश्चयः गुणागुणभूताः अप्रधानभूताः इतियावत् तादृशाः फलोदयाः फलोत्पत्तयः सिध्यन्ति ॥ २५ ॥ साधनपदस्यैव व्याख्या हेतुरिति ॥ २६ ॥ गुरुर्युवराजत्वात् ॥ २७ ॥
॥ २८ ॥ यद्यहं न गमिष्यामि अन्यश्च न गमिष्यति तदा पुनर्मरणमेव ज्याय इति भावः ॥ २९ ॥ तस्य धीमतो हरिपतेः संदेशमकृत्वा प्राणानां परिरक्षणं न पश्यामि ॥ तत्रा
पि लंकायामपि गत्वा आगमनशक्त्यभावात् तं न पश्यामीत्यन्वयः ॥ ३० ॥ सुग्रीवः प्रसादेऽत्यर्थकोपे चेश्वरः निग्रहानुग्रहाधिकृत इति भावः ॥ गमने किं किं धागमने ॥ ३१ ॥

मूलमर्थस्य संरक्ष्य मेषकार्यविदां नयः ॥ मूले हि सति सिध्यन्ति गुणाः सर्वे फलोदयाः ॥ २५ ॥ तद्भवानस्य कार्यस्य साधनं सत्यविक्रमः ॥
बुद्धिविक्रमसंपन्नो हेतुरत्र परंतपः ॥ २६ ॥ गुरुश्च गुरुपुत्रश्च त्वंहिनः कपि सत्तमः ॥ भवंतमाश्रित्य वयं समर्था ल्यर्थसाधने ॥ २७ ॥ उक्त
वाक्यं महाप्राज्ञं जांबवंतं महाकपिः ॥ प्रत्युवाचोत्तरं वाक्यं वालिसूनुरथांगदः ॥ २८ ॥ यदि नाहं गमिष्यामि नान्यो वानरपुंगवः ॥ पुनः
खल्विदमस्माभिः कार्यं प्रायोपवेशनं ॥ २९ ॥ न त्यक्त्वा हरिपतेः संदेशं तस्य धीमतः ॥ तत्रापि गत्वा प्राणानां न पश्ये परिरक्षणं ॥ ३० ॥
स हि प्रसादे चात्यर्थकोपे च हरिरीश्वरः ॥ अतीत्य तस्य संदेशं विना शोगमने भवेत् ॥ ३१ ॥ तत्तथा ल्यस्य कार्यस्य न भवत्यन्यथा गतिः ॥
तद्भवानेव दृष्टार्थः संचितयितुमर्हति ॥ ३२ ॥ संगदेन तदा वीरः प्रत्युक्तः प्लवगर्षभः ॥ जांबवानुत्तमं वाक्यं प्रोवाचे दंतो गदं ॥ ३३ ॥
तस्य ते वीरकार्यस्य न किंचित्परिहास्यते ॥ एष संचोदयाम्येनं यः कार्यं साधयिष्यति ॥ ३४ ॥ ततः प्रतीतं प्लवतां वरिष्ठमेकांतमाश्रित्य सु
खोपविष्टं ॥ संचोदयामास हरिप्रवीरो हरिप्रवीरं हनुमंतमेव ॥ ३५ ॥ इत्यार्षे० वा० कि० पंचषष्ठितमः सर्गः ॥ ६५ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥

तत्तस्मादस्य कार्यस्य समुद्रलंघनस्य गतिः प्राप्तिरन्यथा यथान भवति असिद्धायथान भवति हि निश्चयेन तथा भवानेव तदुद्दिश्य संचितयितुमर्हति यतो भवान्दृष्टार्थः ॥
बुद्धिमत्वाच्चिरदृढत्वाच्चापरोक्षीकृतसमस्तकृत्याकृत्यतत्त्वार्थ इत्यर्थः ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ कार्यस्य न परिहास्यते शेषेष्वपि अनुष्ठानमिति शेषो वा ॥ एषः एषो हि मित्यर्थः ॥
एनं तं ॥ ३४ ॥ एकांतमाश्रित्येति यथादृढिः कचिदिति शेषः ॥ ३५ ॥ मंडमानः ॥ इति० रामा० वा० कि० पंचषष्ठितमः सर्गः ॥ ६५ ॥ ॥ ७३ ॥ कतकरीत्या ॥ ६६ ॥

कि० कां०

॥१०९॥